

Juridisch Fusie RBS Pensioenfonds en apf van Centraal Beheer

Jacco Heemskerk en René Maatman
12 januari 2017

Pensioenfonds RBS en de apf van Centraal Beheer gaan fuseren. Dit is volgens Jacco Heemskerk en René Maatman een volwaardig alternatief voor de gebruikelijke collectieve waardeoverdracht.

Bedrijven die samen verder gaan, kiezen vaak voor een juridische fusie. Pensioenfondsen volgen meestal een andere weg om hun krachten te bundelen. Vanwaar dit verschil? Een juridische fusie biedt voordelen. Pensioenfonds RBS wil die voordelen benutten en toetreden tot een eigen collectiviteitskring in een algemeen pensioenfonds (apf).

Meerdere wegen die naar Rome leiden

Pensioenfondsen kunnen langs twee wegen samensmelten tot één pensioenfonds. Zij kunnen kiezen voor een collectieve waardeoverdracht en daaropvolgende liquidatie of voor een juridische fusie.

Een collectieve waardeoverdracht tussen een ondernemingspensioenfonds en een apf is een overdracht van alle pensioenverplichtingen en pensioenbeleggingen onder bijzondere titel. Dit vereist voor ieder vermogensbestanddeel een eigen leveringshandeling. Zo stelt de wet bijvoorbeeld andere eisen aan de overdracht van vorderingen op naam (zoals beleggingen in hypotheek) dan aan beleggingen in aandelen of direct onroerend goed.

Jacco Heemskerk

Daar hebben pensioenfondsen - stichtingen - geen last van als zij kiezen voor een juridische fusie. In dat geval gaan alle activa en passiva door één rechtshandeling - de fusieakte – onder algemene titel over van het ondernemingspensioenfonds naar het apf. Het staat vast dat er geen rechten of verplichtingen van het verdwijnende ondernemingspensioenfonds tussen wal en schip kunnen vallen. Het gehele vermogen gaat van rechtswege over, waaronder alle rechten en verplichtingen die het ondernemingspensioenfonds kan ontlenen aan de uitvoeringsovereenkomst met de werkgever. Heronderhandelingen zijn in beginsel niet aan de orde.

Fusie geeft vooraf duidelijkheid

De juridische fusie heeft bovendien als voordeel dat het ondernemingspensioenfondss geen omslachtig liquidatietraject hoeft te doorlopen. Als gevolg van de fusie houdt het op te bestaan. Het bestuur van het ondernemingspensioenfondss wordt gelijktijdig met de fusie bevrijd van zijn verantwoordelijkheden. Het apf stelt het laatste jaarverslag van het ondernemingspensioenfondss op. Het boekenonderzoek vindt plaats voorafgaand aan de fusie en de overnemende partij zal dit zorgvuldig willen doen.

René Maatman

Misschien verlangt de verkrijgende partij meer zekerheid dan bij afwikkeling en liquidatie. Dat kan als nadeel worden ervaren. Daarentegen zal een pensioenfondss dat kiest voor een collectieve waardeoverdracht nog jaren bezig zijn met afwikkeling en liquidatie. Hoewel de activiteiten in het fondss in die periode teruglopen, moet het fondss toch blijven voldoen aan de eisen van de wet en de toezichthouders. De afwikkeling blijkt vaak weerbarstig.

Naadloze overgang naar eigen kring in apf

Tegen deze achtergrond gaf Pensioenfondss RBS er de voorkeur aan om via een juridische fusie toe te treden tot het apf opgericht door Centraal Beheer.

CB apf was in het specifieke geval van RBS bereid tot een fusie. In de fusiestukken is vastgelegd dat het vermogen van het Pensioenfondss RBS opgaat in een eigen kring. CB apf zal een nieuwe collectiviteitskring vormen die exclusief geldt voor deelnemers en gepensioneerden van RBS.

Deelnemer niet buiten spel

Een collectieve waardeoverdracht bij liquidatie vindt plaats zonder inmenging van deelnemers en gepensioneerden. Bij een juridische fusie daarentegen hebben belanghebbenden een maand de tijd om het fusievoorstel te beoordelen. Hoe werkt dat?

Pensioenfondss RBS en CB apf hebben een voorstel en een toelichting op de juridische fusie opgesteld. Het voorstel is op 9 januari 2017 gedeponneerd bij de KvK, met daarbij de statuten van CB apf zoals deze na de fusie luiden. De juridische fusie is op 10 januari aangekondigd in dagblad Trouw. De (gewezen) deelnemers, gepensioneerden en andere schuldeisers van beide pensioenfondssen hebben een maand de tijd om het fusievoornemen te beoordelen. Als een schuldeiser vreest dat hij door de fusie wordt benadeeld, kan hij een extra waarborg vragen aan de fuserende pensioenfondssen. Zij hoeven die waarborg niet te geven als de verhaalrechten van de schuldeiser voor en na de fusie gelijk blijven. Als de rechter daarover moet oordelen, zal hij in aanmerking nemen

dat het vermogen van pensioenfondsen RBS in zijn geheel overgaat naar CB apf en dat dit vermogen op grond van wettelijke eisen (ringfencing) exclusief beschikbaar blijft voor de schuldeisers van Pensioenfondsen RBS. Als het traject voorspoedig verloopt, kan de notariële fusieakte één maand na deponering van het voorstel bij de KvK worden gepasseerd. De fusie wordt de daaropvolgende dag van kracht.

Toezichthouder blijft betrokken

Strikt genomen is geen instemming van DNB vereist bij een juridische fusie. De praktijk is echter dat DNB meekijkt, alsof er sprake is van een collectieve waardeoverdracht en liquidatie. DNB heeft voldoende bevoegdheden omdat de fuserende fondsen verplicht zijn tot integere en beheerste bedrijfsvoering en evenwichtige belangenafweging. De betrokkenheid van DNB is essentieel voor het vertrouwen van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden in een zorgvuldige afweging en besluitvorming door de betrokken pensioenfondsen. De voorbereiding van de fusie tussen Pensioenfondsen RBS en CB apf gebeurt dan ook in nauw overleg met DNB.

Keuze

Collectieve waardeoverdracht, afwikkeling en liquidatie is de bekende weg naar Rome. Pensioenfondsen aarzelen om via een juridische fusie samen op te trekken. Die route heeft echter belangrijke voordelen, óók voor een ondernemingspensioenfonds en een APF. Laten we daar gebruik van maken.

Jacco Heemskerk is uitvoerend bestuurder van Pensioenfondsen RBS. René Maatman is hoogleraar Vermogensbeheer en Pensioenvraagstukken aan de Radboud Universiteit en partner bij De Brauw Blackstone Westbroek.

© 2017 Pensioen Pro. Alle rechten voorbehouden.